

Blockerad replik till debattartikel HP 2019-07-25.

OX2, Siemens Gamesa, wpd AG, Svensk vindenergi och Stena Renewable

Vindkraft har negativa effekter på hälsa, klimat, ekosystem och skogsnäringen

Hänvisningen till 5 000 danska vindkraftverk är vilseledande då folketinget beslutat att avveckla 2450 av befintliga 4500 verk. För att nå konsensus om havsbaserad vindkraft.

Påståendet att Halland är "glesbefolkat" och lämpligt för att snabbt minska utsläppen i våra grannländer är gravt provocerande. Syftet är att göra det halländska kulturlandskapet till internationell handelsvara.

Lönsamhet nås först när landbaserade verk når höjder på 230 m. Tidigare vindkrafttillvända kommuner, Strömsund, Ragunda, Sollefteå, Härjedalen och Piteå har fått nog och avstyrt höjningar från 150 m till 230 m. Tankar som framförs av Centern, Stena Renewable och enskilda markägare om "fri höjd" i Hylte kommuns nya vindkraftsplan är ett direkt hot mot livskvaliteten, hälsan, ekosystemen och skogsnäringen på båda sidor om kommungränsen. Boende i Fröslidaområdet störs redan av EO:ns 6 verk.

Befintliga tillstånd vilar på osaklig grund då prövningarna utesluter analys av infraljud och markvibrationer. WHO underkänner dBA-beräkning, som utesluter 60 % av ljudenergin under 20 Hz. Pulserande och ohörbara energistötar orsakar dämpad aktivitet i hjärna och andningscentrum (Kasprzak, 2014), försämrade hjärtmuskulskapacitet (20 %. Vahl, 2018) och patologiska ändringar i hjärtsäck, lungvävnad och blodkärl (Alves-Pereira). Tysk specialistläkargrupp (Ärzte für Immissionsschutz) anger att gränsen för hälsoeffekter vid infraljudsexponering ligger vid 60 dBZ eller 10 km från ett enda verk.

Vindkraft orsakar också negativa klimateffekter. Harvardrapport visar att ersättning av all fossil energi skulle höja medeltemperaturen 0,24 °C i USA, då turbulens bakom verken pressar ner varmare luft nattetid. Markvibrationer komprimerar torv i våtmarker och skog, vilket ökar utsläpp av klimatgaser, minskar humusskiktets och trädens förmåga att binda koldioxid, samt hindrar upptag av regnvatten. Minskad skogsareal har samma effekt (2-5 ha/verk).

Vibrationer får växter att stärka rotsystemet på bekostnad av stammar och blad. Dödandet av naturliga predatorer medför ökade insektsskador, utsöndring av terpentin och bildning av frätande ozon. Kinesisk satellitstudie visar lägre vegetativ tillväxt över 9 km. Nedkylning av fuktig luft leder till isbildning och skogsskador.

Ett vindkraftverk innehåller 250 kg neodym. Framställningen orsakar stora utsläpp av radioaktivt thorium i Kina. Låga miljökrav leder till en dold global klimatskuld.

Halland har goda förutsättningar för havsbaserad vindkraft. Vattenfalls projekt Stora Middelgrund har tillstånd för 108 verk á 8 MW. Det motsvarar elbehovet för två miljoner invånare. Idag finns verk med 12 MW effekt. Även om utsjöbankarna fått skyddstatus finns potential enligt Havs- o Vattenmyndigheten.

Nuvarande miljötillstånd kan betraktas som okontrollerade medicinska experiment. Fortsatt exploatering är därför oförenlig med Miljöbalkens försiktighetsprincip, EU-direktivet för strategisk planering och EU:s skärpta etiska krav i Staff Working Document (SWD 2019:143).

Länsstyrelsen och kommunernas folkvalda representanter är därför skyldiga att först utvärdera klagomålen på befintliga verk och utreda den landbaserade vindkraftens negativa hälso- och miljöeffekter, för att sedan fastställa avvecklingsplan för äldre, ineffektiva och felpplacerade verk. Ändrade höjdvillkor är destruktiva och därmed oacceptabla under nästa planperiod.

Ove Björklund

Föreningen God Livsmiljö Hylte

Debattartikel HP 2019-07-25.

OX2, Siemens Gamesa, wpd AG, Svensk vindenergi och Stena Renewable

Vindkraft kan snabbt öka klimatnyttan

Länsstyrelsen bör sätta konkreta mål för vindkraften och kommunerna bör tydligt väga in vindkraftens klimatnytta i sin planering och då de tar ställning till varje enskild vindkraftspark. Det skriver en rad företrädare från vindkraftbranschen.

HP Debatt 25/7. Under förra året produceras 1 113 giga-wattimmar (GWh) vindkraft i Halland, enligt ny statistik från Energimyndigheten. Detta bidrog till minskade utsläpp av växthusgaser med cirka 670 000 ton, vilket motsvarar 45 procent av länets egna utsläpp.

Genom tydliga mål för vindkraft i länets nya klimat- och energistrategi kan utsläppen snabbt minska ytterligare.

Klimatkrisen är akut och de globala utsläppen måste minska omgående och kraftigt. Halland och övriga Sveriges vindkraftsutbyggnad kan snabbt minska utsläppen i våra grannländer, och samtidigt säkerställa att elektrifieringen av transportsektorn och industrin i Sverige sker med förnybar elproduktion, utan att utsläppen i grannländerna ökar.

Sverige har mycket goda förutsättningar för vindkraft. Vi har vattenkraft som reglerkraft, goda möjligheter att exportera el och vi är ett blåsigt och glesbefolkat land. Dessutom klarar sig den nya vindkraften helt utan stöd, och den skapar sysselsättning och skatteintäkter i de kommuner där den byggs ut.

Med nuvarande utbyggnadstakt av vindkraften skulle Sverige fyrdubbla vindkraftsproduktionen från drygt 17 TWh till 70 TWh år 2030. Det skulle leda till en utsläppsminskning motsvarande hälften av Sveriges territoriella utsläpp. Med modern teknik skulle det enligt Energimyndigheten räcka med omkring 5 000 vindkraftverk, lika många som i dag finns i Danmark – på en yta som bara är en tiondel av Sveriges.

Utsläppen av växthusgaser i Halland uppgick 2016 till 1,5 miljoner ton, vilket motsvarar 4,6 ton per invånare.

Samtliga riksdagspartier utom ett betonar elektrifieringens och elexportens stora klimatnytta. Men fortfarande väger klimatnyttan ofta alldeles för lätt när kommuner, miljöprövningsdelegationer och miljödomstolar tar ställning till nya vindkraftsprojekt.

Länsstyrelsen i Halland har fått i uppdrag av regeringen att under 2019 ta fram en ny långsiktig regional energi- och klimatstrategi, och särskilt att skapa förutsättningar för utbyggnad av vindkraft. Både länsstyrelsen och kommunerna i Halland har därigenom unika möjligheter att bidra till en omfattande klimatnytta.

Länsstyrelsen bör sätta konkreta mål för vindkraften och kommunerna bör tydligt väga in vindkraftens klimatnytta i sin planering då de tar ställning till varje enskild vindkraftspark. På så sätt kan Halland bidra till att snabbt minska de globala utsläppen och bromsa klimatkrisen.

Linda Burenius	Head of public affairs, OX2
Hans Carlsson	Vd, Siemens Gamesa Renewable Energy
Maria Röske	Vd, wpd
Charlotte Unger Larson	Vd, Svensk vindenergi
Peter Zachrisson	Vd, Stena Renewable